

Počivamo li zaista u miru? Stručnjaci kažu da se prema pokojnicima odnose s najvećim poštovanjem, ali manjak grobara i mogućnosti izbora načina pogreba donose ozbiljne probleme

S "onim svijetom" otvara se niz ontoloških pitanja oko kojih će se uvijek lomiti koplja. Međutim, u ovom projektu fokus ne stavljamo na pitanje "Kamo idemo kad umremo?" nego "Kako idemo kad umremo?"

AUGUSTIN MARKOTA / Foto: Igor Jakšić, Rade Popadić, Pixabay, Pexels — 22. kolovoza 2025. 17:30

Smrt se u našoj sredini još uvijek donekle tabuizira. Smatra se teškom i mračnom temom do te mjere da smo o normalnom dijelu ljudskog života skloni govoriti u eufemizmima: pokojnik je "utonuo u vječni san", "zauvijek nas je napustio", "otišao je na onaj svijet". S "onim svijetom" otvara se niz ontoloških pitanja oko kojih će se uvijek lomiti koplja. Međutim, u ovom projektu fokus ne stavljamo na pitanje "Kamo idemo kad umremo?" nego "Kako idemo kad umremo?" Dalmacija Danas će se kroz ciklus članaka pod nazivom "Počivamo li zaista u miru? Zdravstveni, etički i pravni aspekti odnosa prema ljudskom tijelu nakon smrti" baviti manje poznatim, često tabuiziranim te zdravstveno i pravno zanimljivim dijelovima odnosa prema ljudskom tijelu nakon smrti. Istražit ćemo kakvi su pravni okviri postupanja prema ljudskom tijelu nakon smrti, što se u zdravstvenom i teološkom smislu smatra mirnim počivanjem i koja je najčešća zona zaobilaženja zakona vezanih za ukop (primjerice želje za kremiranjem koje uključuju rasipanje pokojnikova pepela umjesto ukopa na točno obilježenom i za to predviđenom mjestu).

Postoje li neodgovorena pitanja u domeni "Što nakon smrti"?

U razgovoru s liječnicima (patolozima) i mrtvozornicima istražiti ćemo koji se postupci obavljaju neposredno nakon smrti te kako se čuva dostojanstvo ljudskog tijela i posljednjeg počivališta. Sa

zdravstvenim djelatnicima, grobarima i policijom istražiti ćemo rubne slučajeve poput postupanja s tijelima beskućnika, njihova čuvanja ili uporabe u medicinske svrhe te postupanja u posebno osjetljivim situacijama poput nepoštivanja ili oskrvnjivanja posljednjih počivališta. Osim toga, saznat ćemo s kakvim su se slučajevima nepoštivanja ili zloupotrebe ljudskih tijela zdravstveni djelatnici i organi reda susreli u svojoj karijeri. Istražit ćemo etičku pozadinu postupanja s ljudskim tijelom i njezinu (ne)ovisnost o vjerskim obredima sa stručnjacima za bioetiku i teologiju. Bavit ćemo se svim pitanjima koja se tiču očuvanja dostojanstva ljudskog tijela nakon smrti, ali i pokušajima zaobilaženja zakona i etičkog postupanja radi privatnih interesa.

Dioklecijanova 29, Solin
+385 98 173 3854
www.vipsservis.hr

**Popravak karoserije
bez lakiranja – brzo,
precizno i trajno**

Budući da se prosječan čovjek smrću i svime što slijedi nakon nje obično bavi tek kad ona pogodi njegov najuži krug obitelji i prijatelja, često se dogodi da informacije o postupanju s preminulom osobom padnu u drugi plan zbog organizacije pogreba te emocionalnog tereta, faze poricanja i faze tugovanja. No mnogo je otvorenih i zanimljivih pitanja koja se mogu nametnuti dok o smrti i njezinim posljedicama razmišljamo iz čiste znatiželje. Kako se postupa s preminulima čiji je

identitet nepoznat? Kakav je odnos prema tijelima beskućnika ili ljudi koji nemaju nikoga od rodbine ili prijatelja tko bi se pobrinuo za njihove posmrtno ostatke? U kojim se slučajevima obavlja obdukcija i kako se tijekom nje postupa prema tijelu preminuloga? Koje se želje pokojnika i njegove obitelji vezane za ukop i obred mogu poštovati unutar zakona Republike Hrvatske? Postoji li razlika između zdravstvenog i vjerskog poimanja dostojanstvenog postupanja prema ljudskom tijelu? U seriji članaka na Dalmaciji Danas pokušat ćemo produbiti ova pitanja i uz pomoć stručnjaka ponuditi odgovore na njih.

"Teško pronalazimo radnike zbog negativnih konotacija našega posla"

Prvi od niza tekstova bit će vezan uz rad tvrtke koja se bavi komunalnim djelatnostima održavanja, uređenja i izgradnje groblja te pogrebnih, građevinskih, klesarskih, hortikulturnih i drugih usluga, a iz prve smo ruke doznali i kako rade pogrebna poduzeća u Hrvatskoj. Naš je prvi sugovornik direktor splitske tvrtke Lovrinac d.o.o., **Petar Bilobrk**. Bilobrk je za Dalmaciju Danas otkrio da su njegovi zaposlenici na najbolji i najprofesionalniji mogući način upoznati sa svim zakonitostima, specifičnostima i kompleksnostima svojega posla.

"Zaposlenici su upoznati sa svim aspektima svoga posla i svjesni su da su naši klijenti osobe koje su doživjele težak gubitak voljene osobe te nastojimo da profesionalno pristupe strankama uvažavajući njihove osjećaje. Većinom imamo poteškoće pri pronalasku radne snage s obzirom na negativnu konotaciju koju u društvu imaju naši zaposlenici s obzirom na tvrtku i posao koji obavljaju. Djelatnici koji imaju doticaj s preminulom osobom upoznati su s time na koji način moraju postupati prilikom preuzimanja preminulih osoba s mjesta smrti", kazao je Petar Bilobrk.

Kod nas dominira tradicionalni pristup pogrebima, u drugim zemljama EU-a raste broj kremiranja

Smatra da se splitska gradska tvrtka Lovrinac d.o.o. prema pokojnicima odnosi s najvećim poštovanjem.

"Vjerujem da javnost razumije osnove aktivnosti pogreba, ali same detalje saznaju tek kad nastupi smrtni slučaj nekoga od članova obitelji. Prema svim pokojnicima djelatnici se odnose s poštovanjem, pogotovo prilikom manipulacije pokojnicima unutar objekta mrtvačnice te prilikom preuzimanja pokojnika s mjesta smrti", istaknuo je.

Posebno je notirao da su zaposlenici izuzetno profesionalni, ali ne i hladni pred teškim prizorima koji su dio njihove svakodnevice. Vrlo su empatični prema ožalošćenoj obitelji koja se suočava s velikim gubitkom i koja prolazi najteže životne trenutke. Osim toga, osvrnuo se i na sam pristup posljednjim ispraćajima, koji su i danas uglavnom tradicionalni.

"Zaposlenici razumiju trenutak u kojem se našla obitelj s obzirom na gubitak voljene osobe te se prema onima koji dogovaraju pogrebe odnose profesionalno i uslužno, s pijetetom prema

pokojniku i sa suosjećanjem prema rodbini. Nastojimo modernizirati opremu i održavati objekte na groblju u skladu s financijskim mogućnostima. U posljednjih 20 godina uglavnom se zadržao tradicionalni pristup pogrebima. Neke značajnije promjene ne očekujem u skoroj budućnosti, iako je u ostatku EU značajan postotak kremiranja", zaključio je.

"Najteži su nam trenuci kada umru ili poginu mlade osobe, kada se dogodi tragedija"

Kako bismo iz prve ruke doznali kako u praksi izgleda posao djelatnika pogrebnog poduzeća, posjetili smo jedno pogrebno poduzeće s dugom tradicijom. **Jasna Lekić**, voditeljica Pogrebnog poduzeća Zubac d.o.o. iz Ploča, više je od 20 godina u tom poslu, a na početku je opisala kako izgleda njezin uobičajeni radni dan.

"U ovom sam poslu već više od 20 godina. Ako nam se obitelj odmah nakon smrti pokojnika javi zbog smrtnog slučaja, onda ih uputimo do mrtvozornika jer se ne može preuzeti tijelo dok obitelj ne kontaktira s mrtvozornikom. Nakon mrtvozornika, ožalošćena obitelj dođe kod nas, provjerimo papire, na patologiji provjerimo može li se tijelo preuzeti, ovisno o tome gdje je čovjek preminuo.

Obitelj izabere adekvatan lijes i onda se uputimo po pokojnika, odnesemo tijelo u hladnjaču, s obitelji se dogovorimo sve što bi oni željeli, dogovaramo i osmrtnice i radimo na cvijeću za posljednji ispraćaj. Što se tiče samog ispraćaja, mi imamo svog grobara koji pripremi grob i sve na licu mjesta, kao i dvoranu za ispraćaj i sve ostale važne detalje vezane za ukop", detaljno nam je pojasnila.

Priznaje da su im najteži trenuci kada tragični događaji rezultiraju smrću mladih osoba. Tada se često i oni koji su maksimalno profesionalni "raspadnu" ispred utučene obitelji koja prolazi agoniju gubitka bližnjih.

"Najteži su nam trenuci kada umru ili poginu mlade osobe, kada se dogodi tragedija. Kad obitelj u takvoj situaciji dođe kod nas, to i nas jako pogodi, često i mi zaplačemo. Živimo u Pločama, malom gradu, svakoga znamo, pa nas takve situacije osobito diraju. Suočavanje s takvim gubitcima bude jako teško i potresno, često i šokantno", priznala nam je. Ipak, tada su oni često najveći oslonac za obitelji i podrška su im kako bi sve, pa i posljednji ispraćaj, prošlo u najboljem redu.

"Obitelj je tada izgubljena, emotivna i teško im je. Mi smo ti koji ih vodimo da se sve odradi kako treba i da svi budu dostojanstveni, kako prema događaju na posljednjem ispraćaju, tako i prema ostacima pokojnika", rekla nam je.

Što se tiče pogreba, tvrdi da je tradicionalni pristup ostao najčešći, ali s blagim promjenama.

"U našem se poslu kroz godine ništa posebno nije promijenilo, mi se prema svakom pokojniku i prema obitelji odnosimo prema najvišim profesionalnim i emocionalnim standardima. Sve je ostalo isto, osim što je prije kod nas u dolini Neretve, pa i šire, bio običaj da se tijelo pokojnika drži kod kuće, a toga danas više nema – tijelo se odmah nakon smrti preuzme i stavlja u hladnjaču. Cijelo je vrijeme u hladnjači, sve do trenutka posljednjeg ispraćaja. To je jedina veća promjena u odnosu na bližu prošlost i mislim da je ovaj novi način bolji, zbog dostojanstva tijela nakon smrti", naglasila je.

"Maksimalno smo profesionalni. Tijelo se do trenutka ispraćaja čuva u hladnjači, a ako se prevozi preko druge države, onda je položeno u metalni lijes, a kasnije se prebacuje u drveni. Postoje vrlo stroga pravila kojih se držimo do najsitnijih detalja", detaljno pojašnjava za Dalmaciju Danas.

"Nitko ne želi raditi kao grobar"

[Varaždin] Razmišljate o ugradnji zubnih implantata? U tijeku je akcija 20%, dogovorite pregled

Oglas

ali i pokazuje koliko je važno sustavno informirati i senzibilizirati javnost. Upravo zato će se Dalmacija Danas kroz niz telefonskih razgovora i intervjua s ljudima koji su se suočili s različitim problemima i priče iz prakse, iskustva stručnjaka i razmatranja pitanja koja su imala i imaju značajnu ulogu u životu građana.

Članak je objavljen
F

Elektroničke medije iz
ti

2

2

3

1

NAJNOVIJE VIJESTI

18
sek

Planinari u strahu od novog režima na prelaska granice na Dinari i Kamešnici. Evo kako stvari stoje

24
min

Doznali smo što se događa s Coxom: Kafić ispod Trstenika "okupirao" je skvoter, poznati Splitsanin, a sprema se rušenje...

2

sat

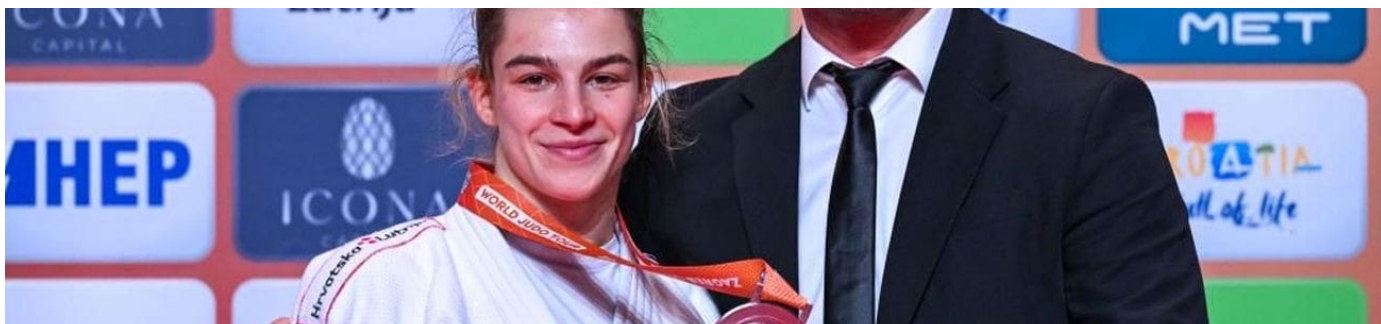
Farmeri dočekali dame na svom terenu: Željko zaplakao, Roberta šokirala frizura, a Josip otkrio favoritkinju!

2

sat

Australija zabranila društvene mreže mlađima od 16 godina

2

sat

Ana Viktorija Puljiz srebrna, a Helena Vuković brončana na Grand Prix Zagreb

NAJČITANIJE VIJESTI

Poznato je tko će Splitskane s Rive uvesti u Novu 2026. godinu

19. studenoga 2025. 12:42

Meri Goldašić: 'Istina je, razvodim se'

19. studenoga 2025. 10:32

Stanari splitskog kvarta ogorčeni: "Zelena površina pretvara se u parking kamiona – radovi su protuzakoniti"

19. studenoga 2025. 09:30

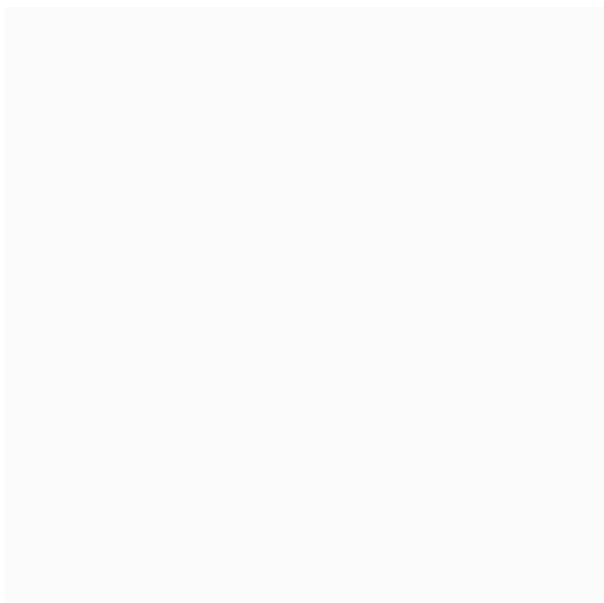
Tuga u Dugopolju: Na posljednji počinak ispraćen Željko Perišić

19. studenoga 2025. 16:57

Pogledajte snimku pucnjave. Policija puca po pljačkašima: Jedan mrtav i bačen iz auta?!

19. studenoga 2025. 10:03

Farmeri dočekali dame na svom terenu: Željko zaplakao, Roberta šokirala frizura, a Josip otkrio favoritkinju!

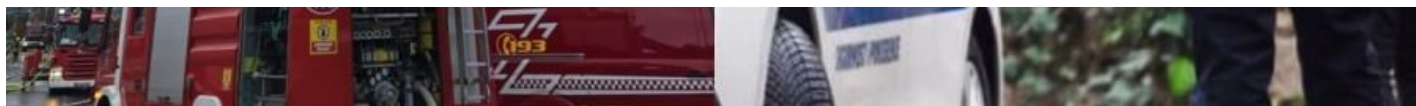

Gdje držite maslac? Evo što preporučuju stručnjaci

Arhitekti upozoravaju: "Novi Zakon o prostornom uređenju dokida demokratsko planiranje i otvara vrata prostornom kaosu"

Oglasila se policija o požaru u zgradi Vjesnika

Oglasila se splitska policija, evo kako su maloljetnici napravili eksplozivno sredstvo

Ovaj trik pri rezanju luka bi trebao znati svaki kuhar amater

 DALMACIJA
DANAS

[UVJETI KORIŠTENJA](#) [PRAVILA O PRIVATNOSTI](#) [PRODAJA I MARKETING](#) [IMPRESSUM](#)

[KONTAKT STRANICA](#) [CJENIK](#) [CJENIK-IZBORI](#)

© 2025 Dalmacija danas. Sva prava pridržana.